

-AANGETEKEND-

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat,
Directie Omgevingsveiligheid en Milieurisico's

Postbus 16001
2500 BA Den Haag

datum 23 oktober 2023
uw ref. --
onze ref. DIR/APJ/Roo/B2300038
beh. door
telefoon
e-mail

betreft Afweging lopend ERU-brandstofcontract EPZ

Geachte [REDACTED],

De Nederlandse regelgeving en infrastructuur met betrekking tot de nucleaire brandstofcyclus is ingericht voor de techniek van het zoveel mogelijk hergebruiken van brandstof. Dit betekent dat nucleaire brandstof van EPZ wordt opgewerkt en gerecycled, waarbij gerecycled uranium vrijkomt dat als ERU¹ brandstof kan worden ingezet. Hiermee wordt het volume aan nucleair afval sterk gereduceerd en het gebruik van natuurlijke hulpbronnen verminderd.

EPZ heeft in het kader van de brandstofcyclus langjarige contracten afgesloten voor het opwerken van gebruikte splijtstofelementen (de zogenaamde 'back end' van de brandstofcyclus).

In 2019 heeft EPZ een langjarig 'ERU-contract' afgesloten met een Europese partij voor het hergebruiken van haar gerecycled uranium door de levering van ERU splijtstofelementen in de jaren 2021, 2025 en 2028/2029. Om het opgewerkte uranium van EPZ geschikt te maken voor hergebruik, wordt het in opdracht van onze leverancier bij een Russische subcontractor verrijkt door opmenging en verwerkt tot ERU-splijtstoftabletten. De eerste batch van dit contract is in 2021 geleverd. Uiterlijk 1 november 2023 dient EPZ haar Europese leverancier te notificeren om de productie voor de levering van 2025 in gang te zetten.

Zoals toegezegd² hebben wij de indirecte relatie van EPZ met bovenvermeld Russisch bedrijf, welke dateert van voor de start van de oorlog in de Oekraïne, geëvalueerd. Graag willen wij u bij deze meenemen in onze bevindingen.

Met betrekking tot het lopende 'ERU-contract' wegen wij de volgende, huidige feiten en omstandigheden:

- Er is voor zowel de Nederlandse overheid, als onze leverancier, als EPZ geen juridische grondslag om de levering geen doorgang te laten vinden. Er zijn geen internationale sancties afgekondigd die bewerking en transport vanuit Rusland in opdracht van onze leverancier niet toestaan. De bescherming voor bedrijven in de EU tegen boetes, schadeclaims en schadevergoedingen overeenkomstig artikel 11, lid 1, van Verordening (EU) nr. 833/2014 bij opschorting, aanpassing of beëindiging is niet van toepassing.

¹ Enriched Reprocessed Uranium.

² Beantwoording kamervragen d.d. 11 mei 2023 (DGKE-PK/26518871).

- De leverancier is onder deze omstandigheden niet bereid om het lopende 'ERU-contract' met wederzijds goedvinden te beëindigen. Wij hebben daarnaast begrepen dat wij in de gegeven omstandigheden geen aanspraak hebben op financiële bescherming van de Nederlandse overheid.
- Het 'ERU-contract' voorziet niet in eenzijdige, voortijdige beëindiging vanwege de situatie in Oekraïne. Wanneer EPZ haar verplichtingen niet nakomt door de levering in 2025 niet te accepteren, houdt de leverancier EPZ aan haar verplichtingen van het contract met een waarde van enkele tientallen miljoenen euro's. Daarnaast zou EPZ mogelijk aansprakelijk kunnen zijn voor eventuele aanvullende schade bij de leverancier. Welke bedragen of eventuele boete de leverancier verschuldigd is aan haar Russische contractspartij, is bij ons niet bekend.
- Wanneer EPZ afziet van levering, betaalt EPZ voor verrijkingsarbeid die zij niet geleverd krijgt, terwijl dat niet hoeft te betekenen dat er geen geldstroom van de leverancier naar Rusland gaat. Daarnaast geldt dat ongeacht beëindiging van het 'ERU-contract' de leverancier deze werkwijze kan blijven toepassen.
- Wanneer de levering doorgang vindt, is de resulterende geldstroom in Rusland voortvloeiend uit het ERU-contract beperkt tot de 'marge' die zij heeft op de diensten die zij verricht voor de leverancier van EPZ.
- Uit onze marktverkenning is gebleken dat voor de bewerking van het gerecycled uranium van EPZ tot ERU-splijtstoftabletten de komende jaren wereldwijd (nog) geen alternatieven beschikbaar zijn.
- Het wijzigen van de huidige, langjarig gecontracteerde brandstofcyclus is op dit moment geen reëel alternatief. Het geschikt maken van de Nederlandse regelgeving en infrastructuur voor een alternatief zal een periode van 10 jaar of meer beslaan, terwijl de consequenties van het beëindigen van de huidige contractstructuur niet te overzien zijn.

Gezien bovenstaande feiten en omstandigheden heeft EPZ moeten besluiten de Europese leverancier de notificatie te sturen voor de levering van ERU splijtstofelementen in 2025.

Wij gaan er vanuit u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Directeur